Ať vám visí na rtech

Jan Melvil publishing

Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

MATTHEW DICKS

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

AŤ VÁM VISÍ NA RTECH

EDICE
ŽÁDNÁ
VELKÁ
VĚDA

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Ať vám visí na rtech

Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

MATTHEW DICKS

Jan Melvil publishing

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Matthew Dicks
AŤ VÁM VISÍ NA RTECH
Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Copyright © 2018 by Matthew Dicks.
All rights reserved.

Podle anglického originálu Storyworthy: Engage, Teach, Persuade, and Change Your Life through the Power of Storytelling vydalo v edici Žádná velká věda nakladatelství Jan Melvil Publishing v Brně roku 2026. Žádná část této knihy nesmí být nijak použita či reprodukována bez písemného svolení, s výjimkou případů krátkých citací jako součásti kritických článků a recenzí.

Překlad Filip Drlík
Odpovědná redaktorka Vladimíra Škorpíková
Jazyková redaktorka Vendula Kusá
Šéfredaktor Marek Vlha
Redakční spolupráce Jitka Vlha Stříšková
Grafická úprava a sazba Stará škola
Ilustrace na obálce Alexey Klyuykov
Fotografie autora Holly Williams
Jazyková korektura Vilém Kmuníček
Tisk a vazba PBtisk, a. s., Příbram

Vydání první
Jan Melvil Publishing, 2026
Všechny naše knihy najdete na
www.melvil.cz

Chyby a připomínky: melvil.cz/chyby
Recenze a pochvaly: www.melvil.cz/kniha-at-vam-visi-na-rtech
libisemi@melvil.cz
Kniha vychází také elektronicky a jako audiokniha.

ISBN 978-80-7555-294-5

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Obsah

Předmluva / 11
Úvod: Srab vypráví příběh / 17

Část I. Jak najít svůj příběh

Můj slib čtenářům / 33

Co je vlastně příběh? (A co je zkouška při večeři?) / 38

Celoživotní domácí úkol / 51

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Obnažování v Brazílii / 73

Snění na hrotu pera / 75

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Storytellingové poučky mohou být podle všeho romantické / 93

První – poslední – nejlepší – nejhorší: Perfektní na dlouhé jízdy autem, první rande a hledání příběhů / 95

Část II.: Jak vystavět příběh

„Zloděj milodarů“ / 111

Každý příběh se dá odvyprávět během pěti vteřin (a *Jurský park* nebyl film o dinosaurech) / 116

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Erin Barker bude kvůli téhle knížce strašně naštvaná / 130

Hledání začátku (aneb Teď vám pokazím většinu filmů a hodně knih) / 133

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Třináct pravidel efektivního (a možná dokonce inspirativního) projevu před absolventy / 153

Výzva: Pět způsobů, jak zaručit poutavost příběhu (a proč jsou v *Jurském parku* dinosauři) / 157

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Bratr zombík / 179

Pět přípustných lží ryzího storytellingu / 182

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Pochybnosti jsou nepřítelem každého storytellera / 201

Kino mysli (aneb „Kde sakra jsi?“) / 204

Princip *ale* a *tudíž* / 214

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Storytelling a rodinná pouta / 225

„Tohle nebude dobrý“ / 227

Tajemství velkého příběhu: Zmenšete ho / 232

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Stručnost je esencí vtipu / 240

Existuje jediný způsob, jak někoho rozplakat / 242

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Mathieův návrat / 258

Konve na mléko, baseballové míčky, mimina a mixéry: jednoduché a efektivní způsoby, jak být při storytellingu vtipný (i když nejste ani trochu zábavný člověk) / 260

Hledání roztřepeného konce příběhu (aneb Co to sakra vlastně znamenalo?) / 273

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Setkání po letech se zlým ředitelem ze základky / 283

Část III.: Jak vyprávět svůj příběh

Přítomný čas je král (ale svou roli může sehrát i královna) / 289

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Storyteller a kouzelník / 300

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Dva způsoby vyprávění příběhu o hrdinství (aneb Jak se vyhnout tomu, abyste vypadali jako blbci) / 302

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: „V pohodě“ nejspíš není úplně nejlepší popis mého sexuálního života / 308

Storytelling je cestování časem (pokud to nezvořete) / 310

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Storytellery kritizuju v nejhorších možných chvílích / 316

Která slova říkat a kterým se vyhnout / 317

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Počasí stojí za prd. Tak o něm nemluvte / 328

Přišel čas vystoupit naživo (na jevišti, v zasedačce, na rande nebo u sváteční večeře) / 330

PŘÍBĚHOVÁ VSUVKA: Storytellerova osamělost / 341

Proč jste si přečetli tuto knihu? Aby se z vás stali superhrdinové a superhrdinky! / 342

Poděkování / 351
Odkazy na Matthewova vystoupení / 352
Rejstřík / 353

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Věnováno Georgi Dawesu Greenovi, který postavil jeviště;
Danu Kennedymu, který mě jako první inspiroval
k tomu, abych ostatním sdělil svou pravdu;
a Catherine Burns, která mě přesvědčila,
že na jeviště patřím.

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Předmluva

Na začátku roku 2000 jsem vystoupil na jeviště, odvyprávěl příběh na storytellingovém slamu organizace *The Moth* a ulevilo se jak mému srdci, tak mé hlavě. Pamatuji si, že jsem tehdy mluvil o svých největších průserech, o neuskutečněných dětských snech a těžkopádných, nešťastných pokusech o jejich naplnění. Ten večer jsem vyprávěl, jak jsem odjel do Austinu, abych se živil jako písničkář, a dospěl k trpkému zjištění, že na psaní písniček nemám odhodlání ani žádné zvláštní nadání, což jsem vnímal jako zdrcující osobní porážku. Před vystoupením na *Moth* jsem neustále žil s pocitem, že na mně zhruba od mých dvaceti ulpívá prokletí neúspěchu. Když jsem ale začal mluvit a podělil se o podrobnosti ze své cesty do Austinu, dav se rozesmál. I přes tehdejší nervozitu mě to potěšilo a tak nějak jsem vytušil, že v tomhle životě možná nakonec všechno dopadne dobře.

Storytelling neboli vyprávění příběhů bych vám doporučil zejména proto, že když se o ty největší, nejděsivější a nejbolestivější věci, co nosíte v hlavě, a záležitosti, kterých lituje-te, podělíte s dvěma, třemi, dvaceti nebo třemi tisíci lidmi, z problémů už prakticky nic nezbyde a zvládnete je překonat. Vyprávění příběhů (a jejich poznávání pomocí knihy, kterou

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

držíte v ruce) doporučuju taky proto, že všichni jednou zmizíme – vy, já i každý, koho známe a máme rádi. Na předmluvu je to možná trochu těžká myšlenka, ale vyprávěním příběhů prokazujete sami sobě laskavost – na krátkou chvíli zapíšete své jméno do mokrého betonu života, než se vydáte na další cestu. Považuju to za mnohem nesobečtější skutek, než vám možná selský rozum napovídá. Je to trochu jako zanechat na trailu v deníku vzkaz s vodítkem pro další chodce: „Dávej si pozor na chřestýše u srázu na třetím kilometru“ nebo „Jestli ti dochází voda, u věže požární hlídky si ji můžeš doplnit“ či „Žiju teď v lese a je mi jedno, jestli už nikdy neuvidím iPhone po tom, co jsem do něj zíral deset let, až jsem skončil se zmučenou hlavou, zkaženýma očima a zlomeným srdcem“.

Vyprávěním příběhů o svém životě dáváte ostatním najevo, že v tom nejsou sami, a svým nejbližším umožňujete nahlédnout do vašeho světa mimo kontext rodiny a bez nostalgie, jíž někdy podléháme, když jde o naše milované osoby. Otevřít ústa, opustit vlastní hlavu a svůj dům, abyste se mohli po celý večer naplno zapojit do svého života a do života ostatních – to je podle mě storytelling. Nebo se to má tak, jak nevážně pronesl můj přítel Jesse Thorn: „Storytelling. Pokud to neznáte, jde o takovou míň vtipnou verzi stand-up comedy.“ Rozesmálo mě to – v některých ohledech to fakt sedí. O několik týdnů později jsem si díky tomu kupodivu uvědomil, proč storytelling tak zbožňuju: nesnaží se vás oslnit za každou cenu. Publikum k vám nepřistupuje s nevraživostí; nenajdete tu typy, co se rozvalují na židli, pozorují vás s jedním promile v krvi a v duchu si říkají: „Teď mě rozesměješ, nebo si mě nepřej.“ Nepanuje tu takový hněv jako ve stand-up comedy klubech. Na storytellingových akcích se scházejí jen lidé, kteří si vás chtějí poslechnout, a občas dokonce přistoupí k mikrofonu hned po vás, aby se podělili o něco z vlastního života.

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Někdy je to ta nejvtipnější věc, jakou jste kdy slyšeli, a vy se rozplýváte. Jindy na vypravěče zaútočí žralok. Někdo letí do vesmíru. Další sedí vedle nabouraného auta a přehodnocuje svůj život. Jiný se podivuje nad tím, jak se dostal do světa zločinu bílých límečků. A někdo se jen snaží vypořádat s běžným úterním večerem a pochopit život, stejně jako my ostatní na téhle planetě. Jak můžete potom, co pocítíte takové propojení, odejít z místnosti, aniž by se vás to hluboce dotklo?

Když jsme začali pořádat *Moth StorySLAM*, moc jsem nepřemýšlel o bodech, které porotci z řad publika udělovali jednotlivým vypravěčům. Hodnocení se vždycky neslo v zábavném a přátelském duchu, sloužilo k zapojení diváků a přidávalo prvek zdravého soutěžení. Nikdy jsem neměl pocit, že by vypravěčům na skóre záleželo víc než třeba partě kamarádů, co si šli zaházet šipky v baru nebo zahrát dvacetníkový mariáš na čundru. I když nám to na jevišti zrovna moc nešlo (a tady ukazuji prstem taky na sebe jako na moderátora pokoušejícího se občas vyprávět příběh na začátku nebo uprostřed večera), zkrátka to k tomu patřilo, protože jsme se navzájem podporovali, smáli se nebo mávali rukou nad vyprávěním, které se zvrtlo. Když jsem něco zkazil, říkal jsem si, že kdyby nic jiného, alespoň jsem možná pomohl ostatním – že mě třeba slyšel někdo, kdo byl příliš nervózní, než aby vložil své jméno do klobouku a podělil se o příběh, a pomyslel si: „Čeho se vlastně bojím? Vždyť horší než on určitě nebudu!“

Po pár letech jsem najednou zpozoroval, že vypravěčům na hodnocení záleží; někdy se i rozčilovali, když nedostali skóre, které si podle nich zasloužili. O storytellingu se v té době hodně psalo – podcast *The Moth* se dočkal desítek milionů stažení ročně a po celé Americe se objevovaly další a další skvělé storytellingové akce. A tehdy jsem si začal všímat i dalšího typu lidí – soutěživějších osobností. Upřímně mě to

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

mrzelo. Storytelling jsem vždycky považoval za nejpokornější a nejzábavnější věc na světě. Vždyť to ani nezní kdovíjak cool: vyprávění příběhů. Jak někoho mohou ego nebo ambice dovést k tomu, aby se proslavil na internetu nebo podcastem (přísahám Bohu, že to je realita)? Je to trochu jako chtít postavit největší dům mezi tiny housy.

V určité fázi se tam začali objevovat etablovaní herci a komici; zdálo se, jako by jen hledali další zářez do životopisu. Zdrželi se nakonec právě tak dlouho, aby zjistili, jestli je tahle aktivita nějak dostane do televize. Ach ne, dorazili cool lidi!

Cítil jsem, jak se učím rozlišovat skutečné vypravěče od oportunistů, kteří se přišli jen na chvíli ohřát a využít storytelling jako odrazový můstek. Zhruba v té době jsem poznal Matthewa Dickse. A teď přichází zvrat: Nejenže jste na něm poznali, že je to rozený vypravěč, se kterým byste si přáli se už dávno přátelit, ale taky mi svým způsobem pomohl pochopit, že je v pořádku chtít na sobě pracovat a zlepšovat se. Kdykoli se mi poštěstilo moderovat akci, na níž vystupoval, sledoval jsem ho. Naučil mě, že zlepšovat se ve vyprávění příběhů znamená taky snažit se být lepším kamarádem, synem, partnerem, bratrem, a obecně lepším člověkem. Dalo by se o něm říct, že měl zlomené srdce stejně jako vy, já nebo kdokoli jiný, kdo chodí po světě se srdcem na dlani, ale dokáže to dát stranou, na pozadí a do podtextu svých příběhů.

Člověk jako Matthew Dicks by mohl velmi snadno vystoupit na pódium a vyprávět citově vypjatý příběh, aby posluchače vmanipuloval do určité emoce: přehnané svěřování a „emoční porno“ představují extrémně rychlé způsoby, jak pod vlivem okamžiku vyvolat v publiku reakci, která však rychle vyprchá a zanechá po sobě jen duševní kocovinu. Matthew Dicks takovým trikům neholduje; vypráví příběhy, jako je třeba ten, jak se v dětství snažil na BMX ohromit svou

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

matku seskokem ze střechy domu. Skončí to sice nešťastně, ale zase celou historku završí tím, že se jeho sestra podle předchozí domluvy otočí k matce a pronese tehdy populární seriálovou hlášku: „To je neuvěřitelné!“ Na tomto vyprávění se dá dokonale ilustrovat, jak vás Matt přiměje vnímat větší emocionální sázky v podtextu, místo aby vás jimi mlátil po hlavě.

Matthew se objevil v době, kdy newyorská storytellingová scéna potřebovala někoho, kdo by jí připomněl, že vypravěči jsou především rodina, bez ohledu na to, jak je velká, kolik různých akcí se koná a v kolika městech nebo státech se pořádají. Vypravěčskou rodinu dnes možná tvoří miliony lidí po celém světě, ale díky Matthewovi Dicksovi si uvědomíte, že byla velká od samého začátku. Že my, kdo vystupujeme na takzvané vypravěčské scéně, neděláme vůbec nic nového; jen se přitočíme k mikrofonu, abychom se podíleli na něčem, co se děje od nepaměti.

Tato kniha představuje pomocnou ruku, kterou v jeskyni Altamiře neměli. Tehdy ji po pravdě ani nepotřebovali – vyprávění příběhů jim šlo nejspíš dobře. Za posledních pětatřicet tisíc let se však svět trochu změnil a kniha, kterou držíte v ruce, představuje výborný zdroj informací. Vždycky jsem říkal, že dobrý storytelling je něco mezi terapií, odvykačkou a posezením s přáteli po večeři. Představa, že si přečtete knihu, abyste se zlepšili ve vyprávění příběhů, může působit poněkud akademicky, ale brzy zjistíte, že tuto knihu napsal člověk s velkým srdcem, který věří, že v sobě i před sebou máte parádní život plný příběhů.

Musím přiznat, že mám slabost pro historku o tom, jak Matt propadl vyprávění příběhů – šel na *Moth StorySLAM*, aby dostál svému slibu, a v hloubi duše doufal, že na něj nepřijde řada. A když už tam dorazil, zůstal, ale vlastně neměl ani ponětí, co dobrého by z toho mohlo vzejít. Matthew Dicks

nenapsal knihu o vypravěčských technikách, ani o tom, jak se prosadit v těch nejmenších rybníčcích zábavní scény, ani o tom, jak si pomocí vůle a ega prorazit cestu mezi lidi. Napsal knihu o vás a o tom, jak by bylo fajn, kdybyste se bavili a vyprávěli si příběhy se všemi ostatními. I když ještě úplně nevíte, co dobrého by z toho mohlo vzejít.

— Dan Kennedy, moderátor podcastu *The Moth*

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

ÚVOD

Srab vypráví příběh

Je 12. července 2011. Sedím v kavárně Nuyorican Poets Café na Manhattanu. V pondělí večer to tu jen tepe, jako by byla v sobota. Hrozné horko. Všude narváno. Pravděpodobné riziko požáru. Ve vzduchu se drží pach zvětralého piva. Na kovových skládacích židličkách sedí jeden hipster vedle druhého; postávají taky v zadní části klubu a tísní se u nízkých rozviklaných stolků. Na malé pódium zastavěné chladicími boxy Igloo, černými kabely a zvukovou aparaturou svítí reflektory. A uprostřed jejich záře čeká jediný stojan s mikrofonem.

Na pódiu stojí moderátor Dan Kennedy, kterého jsem naživo dosud neviděl, byť jeho hlas znám z audioknih a z podcastu *The Moth*. Štíhlý muž se šibalským úsměvem a tmavými vlasy. Je mu kolem pětatřiceti. Působí uvolněně. Sebevědomě. Přesně tak, jak jsem si ho představoval, když jsem tolikrát poslouchal jeho hlas. Navíc je vtipný. Nenuceně vtipný. A moc milý. Během několika minut se mi vryl do srdce.

Na *Moth StorySLAMu* jsem poprvé. Poprvé mám v plánu vystoupit na pódium a obnažit svou duši. Před deseti minutami jsem vhodil své jméno do plátěné tašky. Dan tomu říkal klobouk, a já jsem se neopovážil jeho terminologii rozporovat.

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Vím jenom to, že z imaginárního klobouku se bude losovat deset jmen a že dotyční pak začnou vyprávět příběhy.

Modlím se, aby mezi nimi moje jméno nebylo.

Celé měsíce jsem si to představoval, ale vystupovat před publikem je teď to poslední, po čem toužím. Jsem tu jen proto, že jsem svým přátelům nesmyslně slíbil, že jednou budu na *The Moth* vyprávět příběh. Teď už chci jen utéct. Buď to, nebo po zbytek noci mlčky sedět. Klidně bych se do konce života zavázal k mlčení, kdybych se tím vyhnul výstupu na jevišti.

Před dvěma lety mi kamarádka Kim doporučila poslouchat týdenní podcast *The Moth*. Mezinárodní storytellingová organizace *The Moth* pořádá vystoupení, na nichž se živě na jevišti vyprávějí skutečné příběhy, bez poznámek. Na pódiu vystupují zkušení vypravěči, vyděšení zelenáči jako já, a občas dokonce celebrity, a dělí se o významné okamžiky svého života se stovkami a někdy i tisíci lidí. Kim tušila, že se mi příběhy vyprávěné v podcastu *The Moth* budou líbit, a nemýlila se.

Při poslechu vypravěčů v *The Moth* jsem si okamžitě zamiloval jejich zranitelnost, humor a upřímnost. Ty příběhy mi poskytly vzácné nahlédnutí do zcela nového světa. Ohromilo mě, jak jsem ihned navázal bezprostřední spojení s vypravěči, které jsem nikdy neviděl a neznal.

Tehdy jsem to ještě netušil, ale i když se mi storytelling zdál tajemný a nedosažitelný, byl jsem v tomhle řemesle už po uši. Ať jsem přednášel o svém posledním románu, mluvil k rodičům během dne otevřených dveří, nebo dokonce flirtoval se svou budoucí ženou, příběhy jsem vlastně vyprávěl už dlouho.

Především jsem ale měl přirozenou zálibu ve sdílení vlastních rozpačitých okamžiků s ostatními. Vždycky jsem věděl, že trapné příhody dokážou lidi rozesmát. Když jsem vyprávěl o svých nejostudnějších a nejbláznivějších zážitcích, pokaždé mě to

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

s posluchači sblížilo. Upřímnost je přitažlivá. Můj dobrý kamarád jednou prohlásil, že „žiju nahlas". To mě dobře vystihuje.

Možná jsem se to kdysi naučil díky psaní. Blog si vedu od roku 2004 a už dlouho vnímám, jakou sílu má naprostá upřímnost a bezelstná zranitelnost. Díky tomu, že o svém životě píšu otevřeně a pravdivě, jsem zaujal početné publikum. Moc slov mi umožnila navázat přátelství s lidmi z celého světa. Ale tohle bylo něco nového. Poslouchat vypravěče, který před publikem tak otevřeně sdílí svůj soukromý příběh, mě uchvátilo.

Každé úterý odpoledne jsem netrpělivě čekal, až vyjde další díl *The Moth*. Objevil jsem a začal poslouchat taky další podcasty o storytellingu. Hltal jsem čím dál víc příběhů. V tu chvíli jsem to ještě nevěděl, ale už jsem se začal učit umění storytellingu.

V průběhu následujícího roku vzrostla obliba *Mothu* a podcast začalo vyhledávat čím dál víc lidí. Fanoušci *The Moth* z řad mých kamarádů mi brzy začali volat, že bych měl jet do New Yorku a vyprávět svůj příběh.

„Vedls tak hroznej život!" říkali třeba. „Tvůj život stojí fakt za prd. Vyprávění by ti dost šlo."

Sám bych sice neřekl, že můj život stojí za prd, ale zase tak daleko od pravdy nebyli. Říct, že můj život byl pestrý, by bylo slabé slovo. Moji kamarádi odkazovali mimo jiné na tyto životní okamžiky:

- Záchranáři mě *ve dvou různých situacích* resuscitovali.
- Byl jsem zatčen, uvězněn a postaven před soud za zločin, který jsem nespáchal.
- Nachomýtl jsem se k loupežnému přepadení. U hlavy mi drželi pistole. Střílelo se.
- Bydlel jsem u rodiny Svědků Jehovových a vedle jejich kuchyně jsem sdílel pokojík s chlápkem jménem Rick,

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

který hovořil s Duchem svatým, a s jejich domácím mazlíčkem – kozlem.

- Stal jsem se obětí rozsáhlé anonymní očerňovací kampaně. Starostovi, městské radě, školské radě a víc než třem stovkám rodin v oblastim kde učím, někdo poslal sedmatřicetistránkový svazek zcela překroucených úryvků z blogových příspěvků. Autoři pamfletu mě přirovnávali k univerzitnímu vrahovi z Virginia Tech a požadovali nejen můj vyhazov, ale taky propuštění mojí manželky (která v té době učila se mnou) a ředitele školy. Varovali nás, že pokud se mnou škola nerozváže pracovní poměr, rozešlou balíček médiím a zahájí právní kroky.
- Zjistil jsem, že jsem nositelem genu vyvolávajícího nemoc, která zabila mého dědečka, mou tetu a matku.

A tohle je jen špička ledovce.

Kamarádka Rachel mi nedávno vyprávěla, že když se s manželem vraceli domů z poloostrova Cape Cod, volali jí z bezpečnostní agentury. „Zřejmě vám hoří dům," varovali je. „Pro jistotu tam okamžitě posíláme hasiče."

Rachel a její manžel David strávili dvacet minut v hrůze, že z jejich domu zbyla jen doutnající hromádka popela, načež konečně dorazili k příjezdové cestě a zjistili, že šlo o planý poplach.

„No tohle!" Řekl jsem vzrušeně, když mi příběh dovyprávěla. „To mi připomíná, jak hořel náš dům, když jsem byl malý, a hasiči mě uprostřed noci vzbudili a vytáhli z postele!"

„*No jistě,* že se ti to stalo!" řekla a protočila panenky. „Já ti vykládám, jak nám málem hořel dům, a ty se hned vytasíš s historkou o skutečném požáru, hasičském zásahu a půlnoční záchranné akci. Je něco, co se ti ještě *nestalo*?"

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Ta otázka byla na místě. Vedl jsem v mnoha ohledech náročný život.

Jak tedy podcast *The Moth* začalo objevovat čím dál víc mých kamarádů, jeden za druhým se mi ozývali a přesvědčovali mě, abych zajel do New Yorku a vyprávěl příběh právě pro něj.

Vyprávěj o tom, jak jsi proletěl čelním sklem a umíral u krajnice!

Nebo jak ses tenkrát v šesté třídě během matiky nechtěně obnažil před celou třídou?

A co tehdy, jak jsi přivolal přes silnici psa a zrovna projížděl kamion?

Vyprávěj o tom, jak ses nechal najmout jako striptér na rozlučku se svobodou v zázemí pro obsluhu u McDonald's!

Nestalo se ti náhodou, že tě na jevišti někdo zhypnotizoval a tys pak před celým publikem skončil úplně nahý?

„Ano!" říkal jsem svým kamarádům. „Zajedu do New Yorku a povyprávím své příběhy."

Byli nadšení. Mysleli si, že budu mít určitě úspěch. Propadli takovému entuziasmu, že ho přenesli i na mě a já se nadchnul taky. Chystal jsem se vyprávět příběh na *Mothu*. A na potkání jsem každému o svém záměru vykládal. Chystal jsem se vystoupit na *Moth StorySLAMu* v New Yorku a porovnat se s nejlepšími vypravěči na světě. Plánoval jsem obnažit svou duši, stejně jako mnoho vypravěčů, které jsem poslouchal v podcastu. Nemohl jsem se dočkat.

A pak jsem tam nešel.

Přes všechno své nadšení jsem si byl vědom pravdy: Nebyl jsem vypravěč. O vyprávění příběhů jsem nevěděl vůbec

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

nic. Byl jsem spisovatel. Živil jsem se vymýšlením postav a zápletek. Nevyprávěl jsem pravdivé příběhy. Nezatěžoval jsem se otravnými fakty a nepohodlnými pravdami. Svoje nadání jsem uplatňoval v tichosti vlastního pokoje zcela o samotě.

Nejenže jsem netušil, jak se má skutečný osobní příběh vystavět, ale navíc jsem se bál vystupovat před stovkami nevrlých newyorských hipsterů v denimových overalech ze stoprocentní biobavlny popíjejících ležák Pabst Blue Ribbon. Byla to cool děcka ze střední, která poslouchala undergroundové indie kapely a přímo vyzařovali ironii. Byl jsem strachy bez sebe. Přestože jsem skoro dvacet let pracoval jako DJ na svatbách a mluvení před velkým publikem jsem si užíval, sám jsem ve skutečnosti před publikem nikdy *nevystupoval*. Nikdo ode mě nikdy nečekal, že budu zábavný, vtipný, zranitelný nebo upřímný. Prostě jsem jenom kočíroval párty správným směrem. Udržoval svědka střízlivého a na nohou alespoň do přípitku. Představil poprvé novomanžele“ svatebním hostům. Přemlouval podrážděné tety a vyčerpané kolegy z práce, aby šli na parket a tančili Electric Slide. Převážně jsem tedy jen srozumitelně mluvil a pouštěl hudbu. Na riskantní svět storytellingu jsem nebyl připravený.

Takže jsem nezamířil do New Yorku, ale zůstal v bezpečí domova. Dál jsem učil svoje páťáky, dýdžejoval na svatbách, psal romány a vyhýbal se akci *The Moth*. Vymýšlel jsem výmluvy, ale ve skutečnosti to byly lži.

Zúčastním se o zimních prázdninách.
Slibuju, že se zúčastním, jen co dokončím svůj román.
Možná to zkusím během jarních prázdnin.
Počkám, až skončí školní rok.
Pojedu tam příští rok.

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Stal se ze mě generátor výmluv. Výmluvy tvořily stálici na mém playlistu lží, který jsem si v duchu neustále přehrával a bez zaváhání z něj recitoval. Každá výmluva byla horší než ta předchozí. S každou další výmluvou jsem se taky cítil hůř. A začínalo být pomalu těžké se v nich vyznat – pamatovat si, jakou jsem použil u které skupiny přátel.

Pak mě něco napadlo. Než abych vystupoval před cizími lidmi v New Yorku, raději si založím vlastní storytellingovou akci ve svém rodném městě. Neměl jsem představu, co by to mohlo obnášet, ale cokoli znělo lépe než New York.

Ano, rozhodl jsem se, že bude jednodušší vypracovat byznys plán, seznámit se s pravidly provozu neziskové organizace, vyjednat smlouvy s vybranými podniky, pozvat vypravěče a nakoupit zvukové a nahrávací zařízení než vystoupit na pódium na Manhattanu a vyprávět pětiminutový příběh. Připadalo mi lepší založit si firmu, abych mohl vyprávět příběhy přátelům a rodině, než soutěžit se zkušenými profesionály před úplně cizím publikem.

Takové jsem vymyslel řešení. Vyprávět příběhy v příjemném, bezpečném a respektujícím prostředí někde poblíž. Možná dokonce hned pár kroků od domu. Geniální.

Nepustil jsem se ale ani do tohohle. Odložil jsem to stejně jako vystoupení na *The Moth*. Vymlouval jsem se. Ujišťoval jsem kamarády, že s produkcí vlastní storytellingové akce začnu co nevidět. Že najdu ideální místo a založím organizaci po vzoru *The Moth*. Místo toho jsem se ale jenom dál odrážel jejich dotazy. Posouval termíny. Vymýšlel další a další výmluvy. Bál jsem se stejně jako při představě, že vystoupím v New Yorku.

Začalo mě sžírat, že jsem nedodržel své sliby. Tohle byl jeden z mála případů v životě, kdy jsem prohlásil, že něco udělám, aniž bych měl v úmyslu to skutečně provést. Začala

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

mě tížit vina a stud. Považoval jsem se za zbabělce. Nakonec jsem to už nemohl vydržet. Musel jsem se tomu postavit. Musel jsem udělat to, čeho jsem se bál.

V červnu 2011 jsem řekl své ženě Elyshe, že musím jet do New Yorku a vyprávět svůj příběh. Vysvětlil jsem jí, že kdybych to neudělal, nedokázal bych sám se sebou žít. „Jednou a dost," pronesl jsem, když jsme večeřeli kuře s rýží. „Odškrtnu si to ze seznamu a budu to mít z krku."

„To zní dobře," řekla na můj vkus až příliš lhostejně. Elysha má totiž permanentní, otravnou důvěru v mé schopnosti. Předpokládá, že dokážu téměř cokoli; to znamená, že jednak nedovede zohlednit moje čiré zděšení, a jednak ve mě klade příliš vysoká očekávání.

„Seženu lístky," dodala, a dokreslila tak obraz mojí zkázy.

A tak teď sedím u rozviklaného stolu v přeplněném sále a modlím se, aby Dan Kennedy nepřečetl moje jméno. Když se mi poštěstí, po návratu domů sdělím přátelům, že jsem se fakt snažil, abych na *Mothu* vyprávěl příběh. Vysvětlil bych jim, že jsem měl smůlu. Moje jméno zůstalo v „klobouku". Tímhle neúspěšným pokusem o storytelling bych si mohl koupit rok důstojnosti. Možná by kamarádi mezitím na můj závazek úplně zapomněli.

Zatím se to vyvíjí dobře. Z klobouku se losuje jedno jméno za druhým a moje mezi nimi ještě nezaznělo. Na pódiu se vystřídali vypravěči se svými příběhy na téma „ego". Většina z nich mě pobavila. Celkově se zdálo, že vypravěči vědí, co dělají, a užívají si záři reflektorů, i když se jim třeba něco nevydařilo. Starší pán, který si říkal strýček Frank, vyprávěl příběh o svém penisu. Když Dan Kennedy požádal tři týmy porotců o hodnocení, každý z nich zvedl dvě bílé kartičky s čísly od 1 do 10 (i když se zdálo, že ve skutečnosti jde o stupnici 7 až 10 bodů a skóre příběhů se lišilo o desetiny).

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Jeden tým porotců ale zažité pravidlo ignoroval a udělil strýčku Frankovi pět bodů, což bylo nesmyslně nízké hodnocení. Jeho příběh nebyl vůbec špatný. Mně se moc líbil. Při udělování bodů jsem sebou trhl, skoro jako bych to byl já, kdo dostal nízké skóre. Takové hodnocení mi připadalo přísné a iracionální. Bodování se mi navíc začalo jevit jako nepředvídatelné a děsivé. Strýčka Franka jsem tehdy ještě neznal, ale už jsem ho chtěl obejmout.

„Co to má znamenat?“ zeptal se Dan Kennedy týmu, který udělil strýčku Frankovi nejnižší hodnocení. „Fakt byl podle vás ten příběh tak špatný?“ Uklidnilo mě, jak rychle se Dan za Franka postavil.

„Já toho chlapa slyšela vyprávět minulý týden,“ vykřikla jedna z porotkyň. „Mluvil taky o svém penisu. Už mám jeho penisu plné zuby.“

Posluchači vybuchli smíchy a zatleskali. Dan se zasmál. Dokonce i Frank se pousmál.

Já ne, místo toho jsem znervózněl. Můj příběh sice nezahrnoval penis, ale měl jsem v rukávu pár vtípků na své příjmení. Napadlo mě, že tyhle narážky by porotcům nemusely sedět.

Ale zdá se, že tím už se stejně nemusím trápit. Večer se chýlil k závěru. Z tašky už bylo taženo devět jmen a to moje se stále bezpečně schovává uvnitř. Poslední vypravěč a vyváznu z toho bez úhony.

Dan rozevře poslední papírek a přečte jméno:

„Matthew Dicks.“

Ztuhnu.

Nemůžu uvěřit, že vylosoval moje jméno. Byl jsem přesvědčený, že to bude v suchu. Už jsem se v duchu vítězně vracel po silnici I-95 do Connecticutu. Už jsem si připravoval svůj strastiplný příběh:

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

„Vložil jsem svoje jméno do tašky na *Mothu*. Bohužel ho nevytáhli, ale i tak jsem splnil misi. Zkusil jsem to, a to se o mnoha jiných lidech říct nedá."

Tyhle představy se zbortily a já musel vystoupat na pódium a vyprávět příběh.

Najednou mi to dojde: V tomhle klubu mě nikdo nezná. Jsem cizinec v cizí zemi. Když se nepohnu a nepromluvím, Dan to nakonec vzdá, Matthewa Dickse nechá plavat a vybere jiné jméno. V první polovině akce se to už stalo. Přečetli jméno a vypravěč se nedostavil. Dan papírek zahodil a vytáhl další. Můžu to udělat taky. Můžu zůstat v klidu sedět a mlčet.

Přesně to taky dělám. Ani se nepohnu. Ani nehlesnu. Pak mě Elysha rázně kopne do holeně. Zvednu hlavu.

„Hlásí tvoje jméno," řekne. „Sypej."

Jsem v pasti. Musím jít vyprávět svůj příběh. Moje příšerná žena mě k tomu nutí. Vstávám a pomalu se vleču k pódiu. Vystoupím po schodech a postavím se vedle Dana Kennedyho. Podá mi ruku a usměje se, jako by vůbec o nic nešlo. Jako bychom takhle stáli před davem dychtivých Newyorčanů každý den. Jsem z toho úplně paf.

Dan už ustupuje, aby mi uvolnil místo u mikrofonu, ale producentka Jenifer Hixon na něj houkne a připomene mu, že ještě nezapsal skóre předchozího vypravěče.

Dan se ke mně otočí. „Omlouvám se," řekne. „Moment." Pokyne mi, abych opustil pódium, a on mohl společně s Jenifer zapsat body od porotců na velký flipchart.

Já ale zůstávám na jevišti. Dopotácím se ke stěně s klimatizací a posadím se. Nechci vyprávět svůj příběh. Nechci soutěžit. Vůbec tu nechci být. Chci se vrátit domů a navždycky zapomenout na tenhle hloupý nápad. Ale pokud už v téhle místnosti plné znalců storytellingu a kritických Newyorčanů

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

musím vyprávět svůj příběh, chci uspět. Nehodlám ze sebe udělat blbce. Napadne mě, že když strávím chvilku na jevišti a udělám si trochu představu o prostoru, osvětlení a publiku, mohlo by mi to pomoct.

A tak tam zůstanu. Nasaju atmoséfru.Vnímám výšku jeviště. Úhel reflektoru. Rozmístění publika a pozici mikrofonu. Zkouším se uvolnit. Snažím se v prostoru cítit jako doma.

Jenifer zaznamená skóre předchozího vypravěče. Je čas, abych se chopil mikrofonu a odvyprávěl svůj příběh. Celý tenhle večer mě štve. Nenávidím na něm úplně všechno.

Pak do mikrofonu pronesu první slova a okamžitě mi to učaruje. Sám na pódiu před sálem plným cizích lidí vyprávím příběh o tom, jak jsem se na střední škole učil skákat o tyči. Prozradím, jak jsem tajně toužil, aby můj spolužák neuspěl, a já tak v očích zbytku týmu vypadal lépe než on. Obnažím před publikem svou duši. Odhalím mu ošklivou pravdu, kterou jsem nesl ve svém sedmnáctiletém srdci. Smějí se. Fandí mi.

Když skončím, sestoupím z pódia a vrátím se k Elyshe a našemu rozviklanému stolu. Netuším, jak jsem si vedl, ale vím, že jsem se cítil skvěle. Už teď si to chci zopakovat.

Dan Kennedy žádá porotce o hodnocení. Jakmile vyhlásí celkové skóre, žena sedící u vedlejšího stolku se ke mně nakloní a řekne: „Vy jste vyhrál!“

Podívám se na výsledkovou tabuli. Má pravdu. Vyhrál jsem svůj první *Moth StorySLAM*. Nemůžu tomu uvěřit. Vracím se na jeviště, abych se uklonil. Jenifer mi oznámí, že jsem se automaticky zařadil do příštího mistrovství *GrandSLAM*. Netuším, co je GrandSLAM a o čem mluví, ale usměju se a poděkuju jí. Potřesu si rukou s Danem Kennedym.

Nemůžu tomu uvěřit. Den nato napíšu na blog následující příspěvek:

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Včerejšek byl jedním z těch dnů, na které nikdy nezapomenu. Včera večer jsem měl tu čest vyprávět příběh na Moth StorySLAMu v Nuyorican Poets Café na Lower East Side. Původně jsem se zúčastnil jen proto, abych mohl vyprávět svůj příběh, ale usmálo se na mě štěstí a na konci večera jsem byl vyhlášen vítězem StorySLAMu.

Domů jsem se vrátil kolem půl druhé ráno, šel jsem spát kolem druhé, vzbudil jsem se kolem půl šesté, abych si šel zahrát golf, a přitom jsem byl pořád na vrcholu blaha. Vím, že to zní trochu hloupě, a když se to vezme kolem a kolem, asi nejdůležitějším dnem mého života bylo narození mé dcery. Následuje svatební den, pak úspěch mé první knihy a pak možná tohle. Ne, určitě tohle. Až tak zásadní to pro mě bylo.

Možná začnu v budoucnu vyprávět další příběhy a The Moth se pro mě stane rutinou. Možná tenhle den vybledne a zapadne mezi další pomíjivé vzpomínky. Ale v tuhle chvíli jsem vážně hluboce šťastný.

Neměl jsem ani tušení, jak prorocká moje slova budou. O necelých šest let později jsem měl na kontě třicet čtyři vyhraných *Moth StorySLAMů* z padesáti tří pokusů. Třicet čtyři vítězství patří k nejvyšším počtům výher ve dvacetileté historii *Mothu*. Navrch jsem pětinásobným GrandSLAMovým šampionem (taky jeden z nejvyšších počtů v historii *Mothu*).

Od té osudné noci v roce 2011 jsem vyprávěl stovky příběhů v barech a knihkupectvích, synagogách a kostelech, ve velkých i malých divadlech, pro desítky až tisíce diváků. Vystupoval jsem po celých Spojených státech i na mezinárodní scéně a vyprávěl příběhy po boku dalších talentovaných vypravěčů i v sólových představeních. Moje příběhy mnohokrát zazněly v rozhlasovém pořadu *The Moth Radio*

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Hour a v jejich týdenních podcastech a poslouchaly je miliony lidí.

Svou storytellingovou kariéru jsem zahájil posloucháním vypravěčů v podcastu *The Moth*. Dnes v tomto podcastu a rádiu lidé poslouchají moje příběhy. Pořád tomu nemůžu uvěřit.

Jednu věc ale mějte na paměti: Na storytelling mě nepřipravilo žádné formální vzdělání ani jsem nevyrůstal v rodině vypravěčů. Moji rodiče byli jako vystřižení z televizního speciálu *Peanuts*. Z vedlejší místnosti se občas v cigaretovém kouři ozvalo mumlání, ale nic víc. U nás doma se prostřednictvím vyprávění nekomunikovalo. Vlastně se tam nekomunikovalo skoro vůbec. Vyrůstal jsem v dysfunkční rodině, která neměla čas ani chuť naplňovat svůj život rozhovory.

Nesnil jsem o tom, že se stanu vypravěčem. Jak jsem už vysvětlil, storytelling jsem vyzkoušel jen proto, že mě k tomu dotlačili kamarádi. Jinými slovy, nejsem výjimečný. Nikdo mě od útlého věku na kariéru vypravěče nepřipravoval. Vyprávění příběhů nemám v DNA. Když to zvládnu já, zvládnete to i vy.

V jednom se však moji kamarádi mýlili. Mysleli si, že mi vyprávění půjde, protože jsem vedl neobvyklý a náročný život. Věřili, že ze mě příběhy o bezdomovectví, zážitcích blízké smrti a střetech se zákonem udělají skvělého baviče.

V tomhle ohledu byli vedle. Jak ta jedle. Naštěstí pro vás i pro mě.

Když chcete vyprávět skvělý příběh, nemusíte strávit nějaký čas ve vězení, proletět čelním sklem ani si nechat přiložit pistoli k hlavě. Často nás nejvíc zaujmou ty nejjednodušší příběhy o nejdrobnějších okamžicích našeho života.

Všichni máme své příběhy. Možná tomu ještě nevěříte, ale to se změní. Stačí je jen umět hledat v každodenním životě a zachycovat je pro své budoucí vyprávění.

Ukážu vám, jak na to.

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

ČÁST I.

Jak najít svůj příběh

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Na základě čísla se ještě nikdy nikdo nerozhodl.
Člověk potřebuje příběh.

— DANIEL KAHNEMAN

Propisovat se do vlastního života. O to jsem se asi snažila.
Je skvělé, když napíšete písničku a ona se pak stane
skutečností.

— ANI DIFRANCO

Chceme poslouchat příběhy, je to lidská potřeba.
Čím víc pitomců nám vládne a čím menší kontrolu
máme nad svým osudem, tím intenzivněji si potřebujeme
vyprávět příběhy o tom, kdo jsme, proč existujeme,
odkud pocházíme a co by mohlo být možné.

— ALAN RICKMAN

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

KAPITOLA PRVNÍ

Můj slib čtenářům

Asi před rokem se jeden účastník mého semináře zeptal: „Proč jsem tady? Nechci vyprávět příběhy někde na pódiu. Nechci soutěžit na storytellingových slamech. Nejsem bavič. Nechápu to."

To byla dobrá otázka, především proto, že dotyčný si můj workshop nevybral sám z vlastní vůle. Doporučila mu ho jeho manželka. Nebyl první, kdo se takto na mém semináři ocitl. „Manželka mi řekla, abych se přihlásil na váš workshop," slyším od účastníků překvapivě často.

Možná si kladete stejnou otázku. Pokud netoužíte stát na jevišti a obnažovat svou duši, proč se učit hledat a vyprávět skvělé příběhy?

Není to tak dávno, co jsem si sám kladl stejnou otázku. Po dvou letech od začátku mé vypravěčské dráhy jsme s Elyshou skutečně založili onu hartfordskou vypravěčskou organizaci, kterou jsem dříve zmiňoval před kamarády. Říkáme jí Speak Up. Společně pořádáme po celé Nové Anglii vyprodaná představení pro publikum čítající i pět set lidí.

Asi rok po založení Speak Upu jsem začal storytelling učit. Stejně jako moje cesta k vypravěčství začala i moje kariéra

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

lektora storytellingu proti mé vůli. Náš Speak Up si získával čím dál víc příznivců, lidé se chtěli naučit vyprávět příběhy, a tak mě začali žádat, abych je s tímto řemeslem seznámil.

Odmítl jsem. Neměl jsem zájem. Ale oni byli vytrvalí. Mnozí chtěli vyprávět příběhy na jevišti. Jiní ve storytellingu spatřovali potenciální přínos pro své kariéry právníků, profesorů, prodejců nebo terapeutů. Další zase měli za to, že by jim mohl pomoct navazovat přátelství a zlepšit vztahy. Podlehl jsem nátlaku a oznámil, že vypíšu jeden storytellingový workshop.

Poprvé a naposledy. Deset lidí se mnou strávilo šest večerů v konferenční místnosti naší knihovny. Naučil jsem je všechno, co jsem o storytellingu věděl. Vyprávěl jsem příběhy a vysvětloval svůj postup při jejich kompoziční výstavbě. Vyslechl jsem si jejich vlastní příběhy a poskytl jim zpětnou vazbu.

Stejně jako u samotného vyprávění jsem si rychle uvědomil, jak moc mě baví toto řemeslo taky učit. Rozebírat jednotlivé prvky dobrého příběhu. Vytvořit učební plán na základě toho, co vím a v čem se stále zdokonaluju. Poslouchat příběhy a pomáhat s hledáním způsobů, jak je lépe kompozičně vystavět. Udělat ze studentů vypravěče, kteří dokážou rozzářit místnost skvělým příběhem.

Z původního „poprvé a naposledy“ se vyklubal workshop, který dnes vedu pravidelně a s nadšením. Cestuju po světě a storytelling vyučuju.

Moji studenti jsou různí a rozmanití. Učím účinkující a budoucí účinkující, kteří se chtějí stát lepšími vypravěči. Někteří na pódiu ještě nestáli, jiní patří mezi ostřílené veterány a chtějí zlepšit své dovednosti. Mnozí z mých bývalých studentů vystupují na *Mothu*, *Speak Upu* a dalších storytellingových akcích. V srpnu 2016 mě poprvé jedna z mých studentek porazila na *Moth GrandSLAMu*. Skončil jsem druhý, ona první. Možná jsem ji učil až příliš dobře.

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Učím právníky, obchodníky a byznysové lídry, kteří chtějí zlepšit své prezentační dovednosti, prodejní argumenty a branding.

Učím prozaiky, esejisty, filmové a televizní scenáristy, básníky, archiváře a další kreativní duše, které chtějí zdokonalit své porozumění příběhům.

Učím profesory, učitele, duchovní, kněze a rabíny, kteří chtějí zlepšit své přednášky či kázání a udržet si pozornost posluchačů.

Učím umění storytellingu lidi, kteří se chtějí zlepšit v randění. Učím lidi, kteří chtějí zapůsobit u večeře. Učím dědečky, kteří chtějí, aby jim konečně naslouchala vnoučata. Učím studenty, kteří chtějí za pomoci storytellingu vylepšit své přihlášky na vysokou školu. Učím uchazeče o zaměstnání, kteří chtějí zlepšit své vystupování při pohovoru. Učím ty, kteří se o sobě chtějí dozvědět víc.

Někteří skončili s terapií a raději se účastní mých storytellingových workshopů. I když takové rozhodnutí neschvaluju, jim patrně vyhovuje. Manželky posílají své zmatené muže na mé workshopy v naději, že v nich vyprávění příběhů něco zažehne. Později se od nich dozvídám, že se jim manželé otevřeli jako nikdy předtím. Jedna žena mi dokonce svěřila, že se její manžel otevřel „až moc“.

Lidé se mých seminářů účastní opakovaně, aby se dozvěděli víc o sobě samých a naučili se prostřednictvím osobních příběhů navazovat pouto s ostatními. Jeden manželský pár oslavil výročí účastí na jednom z mých celodenních seminářů, protože věděli, že se na něm budou moct společně zasmát a dozvědět se něco o tom druhém. Přinesli šampaňské.

Učím potomky přeživších holokaustu, kteří chtějí zachovat příběhy svých rodičů a prarodičů. Učím psychiatry a psychology, kteří chtějí za pomoci příběhů pomáhat svým

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

pacientům s přehodnocováním jejich životů. Učím politiky, odboráře, zdravotnické konzultanty a reformátory vzdělávání, kteří potřebují měnit postoje a myšlení druhých.

Slibuju vám, že storytelling pomůže každému, ať děláte cokoli. Sice často vyprávím příběhy na akcích, ale v životě mi storytelling pomáhá prakticky ve všem. Ať už učím žáky páté třídy metrický systém, prezentuju Speak Up v novém podniku, nabízím své služby DJe potenciálnímu klientovi nebo se dám na semináři o profesním rozvoji s někým do řeči, vyprávění příběhů mi pomáhá dosáhnout mých cílů. Storytelling ze mě dělá lepšího společníka během večeře. Kompenzuje mou neschopnost přesně trefit golfový míček. Díky němu jsem taky mnohem přijatelnější pro příbuzné mé ženy.

Vyprávění příběhů vám pomůže dosáhnout cílů nehledě na to, kdo jste a co děláte. Právě proto čtete tuto knihu. Proto se tehdy ten muž účastnil mého workshopu.

Na těchto stránkách se dozvíte, jak vyhledávat, vytvářet a vyprávět příběhy, které vás propojí s ostatními lidmi. Jak je přimět, aby ve vás uvěřili a důvěřovali vám. Jak jim podat příběhy tak, aby se o vás a o věcech, na nichž vám záleží, toužili dozvědět víc.

Najdete tady konkrétní příklady dobrého storytellingu. Cvičení, která vám pomohou vyhledávat v životě smysluplné a přesvědčivé příběhy. Nechybějí ani podrobné pokyny, jak takové příběhy vytvářet.

Navíc doufám, že vás taky pobavím. I když vás chci především naučit, jak být dobrým vypravěčem, nemůžu si pomoct a musím vám po cestě pár příběhů taky vyprávět. Kromě toho, že vám ukážu, jak se podělit o působivý, zábavný a dojemný příběh, vám dám rovněž nahlédnout do svého vypravěčského života. Mám v plánu poodhrnout oponu a svěřit se

vám s několika vzestupy a pády v mé vypravěčské kariéře. Sečteno podtrženo, hodlám vám vyprávět několik příběhů.

Taky chci, abyste mi důvěřovali. Co se vyprávění příběhů týká, neexistují žádné standardizované osnovy. Žádné všeobecně přijímané zákony ani pravidla, žádné absolutní pravdy. Storytelling je spíš umění než věda. Jedná se o starodávnou formu komunikace a zábavy, kterou lidé praktikují od doby, kdy si osvojili řeč, nicméně narůst popularity osobního storytellingu je poměrně nová záležitost. Neexistují žádné oficiální myšlenkové proudy. Žádné pevně dané vzorce.

Svým studentům ale říkám: Pokud budete používat moje strategie a metody, stanete se velmi úspěšnými vypravěči. Ne každý vypravěč se ztotožňuje s mými strategiemi, ale každý student, který se řídil mými pokyny, se stal působivým, zábavným a úspěšným vypravěčem.

Můj návod funguje. I vy se můžete stát skvělými vypravěči. Teď si řekneme jak na to.

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

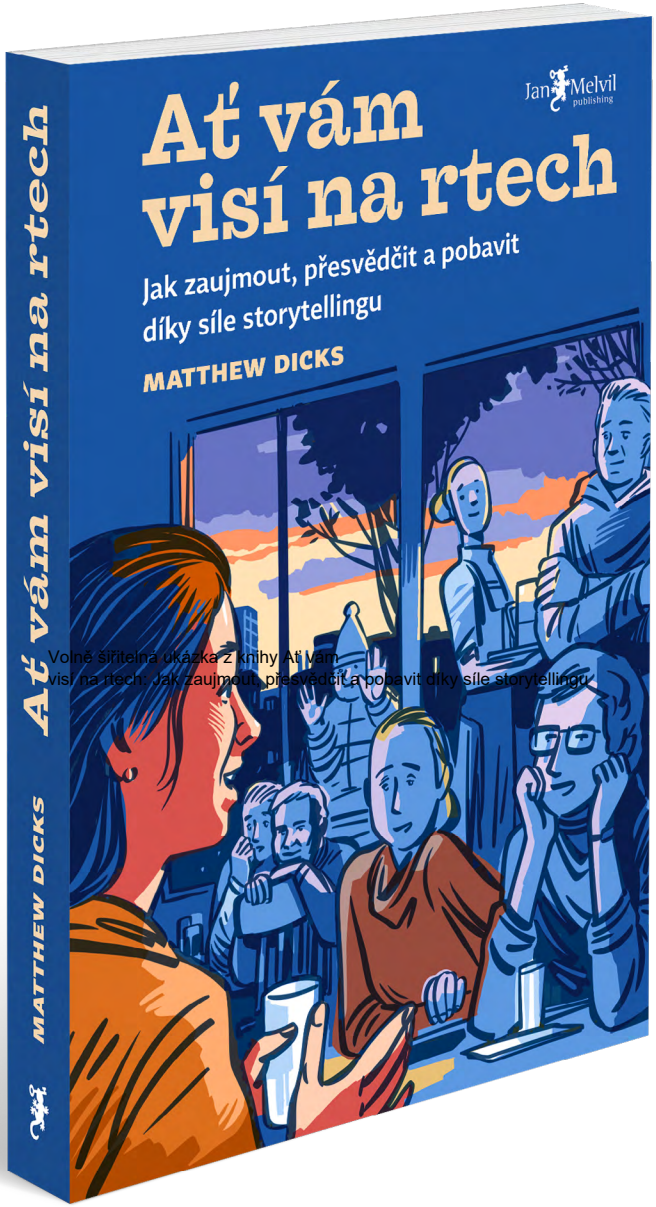

Volně šiřitelná ukázka z knihy Ať vám visí na rtech: Jak zaujmout, přesvědčit a pobavit díky síle storytellingu

Kupte si papírovou nebo elektronickou verzi knihy
za skvělou cenu na www.melvil.cz